
pancharatnastutiH

పంచరత్నస్తుతీ

Document Information

Text title : Paramashiva PancharatnastutiH

File name : pancharatnastuti.itx

Category : pancharatna, shiva, appayya-dIkShita

Location : doc_shiva

Author : appayya dIrita

Transliterated by : N.Balasubramanian bbalu at satyam.net.in

Proofread by : N.Balasubramanian bbalu at satyam.net.in

Translated by : N.Balasubramanian bbalu@satyam.net.in

Latest update : July 25, 2005 May 27, 2007

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

February 5, 2023

sanskritdocuments.org

పంచరత్నస్తుతీ

Pancharatnastuti of Shri Appayya Dixita

Introduction

This short poem made of five gem like verses establishes the greatness of Lord Paramasiva based on the authority of the vedas and puranas. Sri Dixita had also written a commentary on the verses. It contains a systematic exposition of the theme of the poem (viz.) the supremacy of Paramasiva as parabrahman by a discussion of the many scriptural passages. It is a brilliant discussion by a great scholar.

Background

It seems that during his period there was much unseemly squabble between the adherents of Siva and Vishnu as to who was the greater of the two. Sri Dixita was saddened by this spectacle. It appears that some of the adherents of Vishnu went to the extent of condemning the Saivashastras as tamasic and Siva Himself as a jiva only. Sri Dixita was very much pained at all these happenings and was forced to espouse the other side (viz) supremacy of Siva. Even though in this poem the author argues to establish the supremacy of Lord Siva, it has to be emphasised that he had no bias towards Siva or Vishnu. He had mentioned this in many places in his works. His Hariharabedhastuti is an example of his attitude. In this stotra he praises both Lord Siva and Vishnu in each verse. In the last verse he says clearly that he sees no difference between them. It reads as follows.

వస్తాం పిశజం వసనం దిశో వా గరుత్మతా యాతు కకుద్మతా వా ।
నిద్రాతు వా నృత్యతు వాఽధిరజ్ఞే భేదో న మే స్యాత్పరమస్య ధామ్నః ॥

In fact, he had composed Varadarajastava which shows his intense devotion to Lord Vishnu. He had also written commentaries on Yadavabhyudayam of Sri Vedanta Desika. All these go to show his liberal mind. He was, in fact, a true advaitin.

॥ పంచరత్నస్తుతిః ॥

॥ శ్రీమదప్పయ్యదీక్షితసారస్వభౌషేః విరచితా ॥

భూతస్య జాత ఇతి వారిరుహాసనస్య
 జాతో బృహన్నితి హరేశ్చ జనిః ప్రసిద్ధా ।
 యస్మాదజాత ఇతి మస్త్రవరోపదిష్టా-
 త్తం రుద్రమేవ జనితశ్చకితః ప్రపద్యే ॥ ౧॥
 ఉక్త్వా ప్రసూతిమజశౌరిహరేశ్వరాణాం
 సంసూచ్య దీపకసహోక్తిభిరన్యనిఘ్నమ్ ।
 తాం సంయధారయదతర్వశిఖా హి యస్య
 తం సర్వకారణమనాదిశివం ప్రపద్యే ॥ ౨॥
 వేదాన్తేషు ప్రథమభవనం వర్ణితం యస్య యాభ్యాం
 తద్వత్తస్య ప్రసవవచసా జన్మ తత్త్వాపయిత్వా ।
 యస్యైకస్య స్ఫుటమజనితా నిశ్చితా కారణస్య
 ధ్యానామస్తం జనివిహతయే శంభుమాకాశమధ్యే ॥ ౩॥
 యద్భూభక్తైకవశ్యా విధిహరిగిరిశఖ్యాతిదాః శక్తికోట్యో
 యద్భృత్యా దేవదేవాః సకలభువనగాః సంనియచ్ఛన్తి విశ్వమ్ ।
 యల్లింగం సర్వదేవాసురమనుజముత్తైరర్చ్యతే విశ్వరూపం
 తస్మై నిత్యం నమస్యాం ప్రవితనుత పరబ్రహ్మణే శంకరాయ ॥ ౪॥
 ఆస్యం సూక్ష్మం లింగరూపత్వలింగం
 స్యాద్భృహ్మేశానాఖ్యయైవాల్పమాత్రమ్ ।
 ఇత్యేవేనావేదయత్సూత్రకారో
 యం బ్రహ్మోఖ్యం తం ప్రపద్యే మహేశమ్ ॥ ౫॥
 ఇతి శ్రీమదప్పయ్యదీక్షితసార్వభౌమైః
 విరచితా పంచరత్నస్తుతిః సంపూర్ణా ॥

Encoded, proofread, and comments by
 N. Balasubramanian bbalu at satyam.net.in

pdf was typeset on February 5, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

